

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

KGP.410.001.03.2016

P/16/001

TEKST UJEDNOLICONY

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

***Tekst dokumentu ujednolicony po rozpatrzeniu zastrzeżeń – zgłoszonych do wystąpienia
pokontrolnego – przez Komisję Rozstrzygającą w Najwyższej Izbie Kontroli
(Uchwała Komisji Rozstrzygającej w NIK Nr KPK-KPO.443.091.2016 z dnia 30 maja 2016 r.)***

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 56 92, F +48 22 444 55 94
kgp@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/001 – Wykonanie planu finansowego Urzędu Dozoru Technicznego w 2015 r.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji
Kontroler	Piotr Piątkiewicz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 98999 z dnia 16 lutego 2016 r.
Jednostka kontrolowana	Urząd Dozoru Technicznego ul. Szczęśliwicka 34, 02-353 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mieczysław Borowski, Prezes UDT od dnia 19 sierpnia 2013 r. (dowód: akta kontroli str.:4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, wykonanie planu finansowego w 2015 r. przez Urząd Dozoru Technicznego².

Uzasadnienie oceny ogólnej

Uzasadnieniem powyższej oceny ogólnej jest przede wszystkim wypracowanie zysku brutto w wysokości 97 782 tys. zł, tj. o 42 828 tys. zł wyższego niż zaplanowano w planie finansowym UDT na 2015 r. Osiągnięcie wyższego zysku miało wpływ na wysokość wpłaty do budżetu państwa, która wyniosła 29 334,6 tys. zł i była wyższa o 12 848 tys. zł od zaplanowanej. Wypracowanie zysku brutto spowodowane było zarówno uzyskaniem wyższych o 21 047 tys. zł przychodów, jak i poniesieniem niższych kosztów o 21 781 tys. zł.

Urząd prawidłowo gromadził bieżące przychody, rzetelnie prowadził księgi rachunkowe, wykonał w pełni plan finansowy w układzie zadaniowym oraz zrealizował wnioski pokontrolne NIK sformułowane po kontroli *Wykonania planu finansowego UDT w 2012 r.*³

Roczne sprawozdania finansowe przekazują prawdziwy obraz należności i zobowiązań w 2015 r. Zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo, a kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Stwierdzona nieprawidłowość polegała na nieuzasadnionych wydatkach (10,3 tys. zł) na rzecz członków Kolegium UDT.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Proces planowania przychodów i kosztów UDT

Opis stanu faktycznego

W dniu 29 lipca 2014 r. dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Ministerstwa Gospodarki⁴ zwrócił się do Prezesa UDT o przygotowanie projektu planu finansowego

¹ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2015 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości i negatywna.

² Dalej: UDT lub Urząd.

³ Pismo znak KGP-4100-11-01/2013 z dnia 19 kwietnia 2013 r.

⁴ Dalej: DBF lub Departament.

wego Urzędu, informując jednocześnie, że kwoty planowane na wynagrodzenia w 2015 r. należy określić na poziomie ustawy budżetowej na 2014 r. Projekt planu finansowego, wraz z uzasadnieniem i formularzem opisowym w układzie zadaniowym na rok 2015, przekazany został do DBF Ministerstwa Gospodarki w dniu 4 sierpnia 2014 r. W projekcie planu założono wzrost wynagrodzeń o 9,5 mln zł, tj. o 5% wobec planu na 2014 r., argumentując ten fakt znaczącym wzrostem ilości urządzeń technicznych podlegających dozorowi. W dniu 16 września 2014 r. dyrektor DBF zwróciła się o skorygowanie przekazanego projektu w zakresie funduszu wynagrodzeń, dopuszczając jego wzrost do 6 mln zł. W dniu 17 września 2014 r. Prezes UDT przekazał projekt planu finansowego, w którym skorygowano kwotę wynagrodzeń (192 161 tys. zł zamiast pierwotnej 195 700 tys. zł) oraz skorygowano kwoty pochodnych od wynagrodzeń, tj. składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy. Tym samym zmianie uległa prognoza wysokości wynagrodzeń i pochodnych na lata 2016-2018. W skorygowanym projekcie dokonano również zmian kosztów ogółem, z początkowych 349 094 tys. zł do 346 198 tys. zł, wraz ze stosowną korektą tej pozycji w prognozie na lata 2016-2018.

W dniu 19 września 2014 r. do Kierownika Wydziału Budżetowania i Kontrolingu UDT zadzwonił pracownik Ministerstwa Finansów z informacją⁵, że wzrost kosztów wynagrodzeń osobowych może wynieść 5,6 mln zł (w wersji z 17 września był wzrost o 6 mln zł). W tym samym dniu przesłano poprawiony plan finansowy do Ministerstwa Gospodarki. W planie tym skorygowano kwotę wynagrodzeń (191 761 tys. zł zamiast 192 161 tys. zł) oraz kwotę pochodnych od wynagrodzeń (34 620 tys. zł zamiast 34 693 tys. zł). Skorygowano również wysokość kosztów ogółem do 340 351 tys. zł, tj. o 0,8% więcej niż w planie na 2014 r. (zmniejszono koszty w pozycji: materiały i energia, pozostałe usługi obce oraz pozostałe koszty funkcjonowania).

Plan finansowy UDT, zgodny z projektem *ustawy budżetowej na 2015 rok*, przekazano do Ministerstwa Gospodarki w dniu 24 listopada 2014 r. W *ustawie budżetowej na 2015 rok*⁶ ustalono przychody ogółem w wysokości 395 305 tys. zł, a koszty ogółem w wysokości 340 351 tys. zł. Zakładano uzyskanie zysku brutto w wysokości 54 954 tys. zł, a wpłatę do budżetu w wysokości 16 486 tys. zł (30% zysku brutto).

(dowód: akta kontroli str. 46-124)

Ustalone
nieprawidłowości

W procesie planowania przychodów i kosztów UDT nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocena pozytywnie przygotowanie planu finansowego Urzędu. UDT sporządził plan finansowy na 2015 r. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 17 czerwca 2014 r. w sprawie *szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2015*⁷ oraz *Procedurą budżetowania i kontroli wykonania budżetu w UDT*⁸.

2. Księgi rachunkowe

Opis stanu
faktycznego

W UDT funkcjonuje system finansowo-księgowy TETA ERP wdrożony w 2013 r. Zapewnia on ujęcie danych w porządku chronologicznym, ujmowanie w dzienniku

⁵ Patrz: wyjaśnienia Dyrektora DFK z dnia 26 lutego 2016 r.

⁶ Ustawa budżetowa z dnia 15 stycznia 2015 r. (Dz. U. poz. 153 ze zm.). Dalej także: *ustawa budżetowa*.

⁷ Dz. U. poz. 825.

⁸ Z dnia 23 października 2014 r.

wyłącznie zapisów sprawdzonych, automatyczną kontrolę zapisów oraz niedostępność zbioru dla modyfikacji, poza wprowadzaniem uzasadnionych korekt.

W celu oceny rzetelności prowadzenia ksiąg rachunkowych przeprowadzono badanie w zakresie wiarygodności zapisów księgowych pod kątem prawidłowości wartości transakcji (zgodność kwoty transakcji z fakturą oraz zgodność faktury z umową, zamówieniem), okresu księgowania, ujęcia na kontach syntetycznych i analitycznych. Próbie do badania wyznaczono ze zbioru dowodów księgowych (faktury lub dokumenty równoważne), stanowiących podstawę płatności w 2015 r. oraz odpowiadających tym dokumentom zapisów księgowych. Spośród tych pozycji, w sposób celowy, wyeliminowano zapisy dotyczące wynagrodzeń osobowych, bezosobowych i ich pochodnych. Wyeliminowano także zapisy odpowiadające poleceniom przelewu i wyciągom bankowym oraz zapisy dotyczące transakcji o niewielkiej wartości (poniżej 500 zł), a także księgowania odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych i opłat na rzecz PFRON. Z określonego w powyższy sposób zbioru dokonano wyboru, drogą doboru celowego, próby 30 dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych, dokumentujących operacje gospodarcze o wartości 5 367,4 tys. zł. Wydatki objęte badaniem stanowiły 15,1% kosztów funkcjonowania UDT⁹.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie spełnienia wymogów formalnych dotyczących poprawności dowodu, kontroli bieżącej i dekretacji dowodu oraz poprawności zapisu dowodu w księgach rachunkowych.

(dowód: akta kontroli str. 17-43, 212-214)

Ustalono
nieprawidłowości

Ocena
częstkowa

W procedurach kontroli finansowo-księgowej nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocena pozytywnie prowadzenie ksiąg rachunkowych Urzędu. Dokumentacja zasad rachunkowości¹⁰ spełniała wymagania określone w art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹¹

3. Sprawozdania finansowe

Opis stanu
faktycznego

UDT sporządzał sprawozdania finansowe dotyczące:

- a) należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
- b) zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Roczne sprawozdania (sporządzone za IV kwartał 2015 r.) przekazują prawdziwy obraz należności i zobowiązań w 2015 r. Zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Dotrzymano terminów określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹².

(dowód: akta kontroli str. 215-232)

Ustalono
nieprawidłowości

W sporządzonych przez UDT sprawozdaniach finansowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁹ W badaniu uwzględniono koszty usług obcych i pozostałe koszty rodzajowe.

¹⁰ Polityka rachunkowości UDT – załącznik do zarządzenia nr 16/15 Prezesa UDT z dnia 22 maja 2015 r.

¹¹ Dz. U. z 2013 r. poz. 330 ze zm.

¹² Dz. U. z 2014 r. poz. 1773.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie roczne sprawozdania w zakresie operacji finansowych w zakresie zgodności kwot ujętych w tych sprawozdaniach z ewidencją księgową.

4. Wykonanie przychodów i kosztów

4.1. Przychody i należności

Opis stanu
faktycznego

W planie finansowym, stanowiącym załącznik do *ustawy budżetowej na rok 2015*, ustalono przychody Urzędu w wysokości 395 305 tys. zł. Wykonanie przychodów wyniosło 416 352 tys. zł, co stanowiło 105,3% planu. W stosunku do 2014 r. przychody były wyższe o 30 194 tys. zł, tj. o 7,8%. Przychody z prowadzonej działalności (z tytułu usług dozorowych, działalności UDT-CERT oraz Akademii UDT¹³) wyniosły 399 803 tys. zł, tj. 104,7% planu¹⁴. Pozostałe przychody wyniosły 16 549 tys. zł, tj. 124,4 % planu (13 300 tys. zł).

Na większą od zaplanowanej wysokość osiągniętych przychodów wpływ miało przede wszystkim uzyskanie większych przychodów z tytułu usług dozorowych – 363 013 tys. zł, tj. 103,5 % planu, w tym 272 620 tys. zł z tytułu opłat okresowych i 90 393 tys. zł z tytułu opłat pozostałych (głównie za badania odbiorcze). Z dniem 1 grudnia 2014 r. weszło w życie *rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 27 listopada 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości opłat za czynności jednostek dozoru technicznego*¹⁵. W wyniku nowelizacji wprowadzono pobieranie opłat za konkretne czynności (badania okresowe i doraźne) w miejsce dotychczasowych opłat rocznych. Przychody te zostały osiągnięte na poziomie 98,9% w stosunku do planu. Z wyjaśnień Prezesa UDT¹⁶ wynika, że wzrost przychodów z tytułu opłat pozostałych (o 15 425 tys. zł) ma bezpośredni związek ze wzrostem urzędów podlegających dozorowi – w samym 2015 r. o około 50 tysięcy sztuk.

W 2015 r. UDT uzyskał pozostałe przychody operacyjne w wysokości 7 559 tys. zł, wobec zaplanowanych 6 042 tys. zł, co stanowi 125,1% planu. Na wysokość uzyskanych przychodów miały wpływ przede wszystkim spłaty należności uprzednio objętych odpisem aktualizacyjnym.

Przychody finansowe UDT wyniosły 8 990 tys. zł, wobec zaplanowanych 7 258 tys. zł, co stanowiło 123,9% planu. Przychody finansowe z depozytów terminowych i lokat *overnight* wyniosły 4 801,2 tys. zł. Pozostałe przychody finansowe stanowiły głównie odsetki od zaległych należności oraz odsetki za zwłokę od należności spłaconych, w przypadku których UDT wystawił noty odsetkowe. Stan środków pieniężnych na koniec 2015 r. wyniósł 361 288 tys. zł. Dokonywanie lokat wolnych środków nie stanowiło zagrożenia dla terminowej realizacji zadań Urzędu.

Należności Urzędu ogółem na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosły 49 299,1 tys. zł, w tym z tytułu źródeł ustawowych 49 020,1 tys. zł oraz pozostałych – 279 tys. zł. W 2015 r. wystąpiło 48 354 należności przeterminowanych (zaległości) z tytułu działalności ustawowej i pozostałej na łączną kwotę 48 532 tys. zł, natomiast poziom należności przedawnionych wyniósł 91,5 tys. zł. W wyniku prowadzonych spraw sądowych i komorniczych, wszczętych zarówno w 2015 r., jak i przed 2015 r., odzy-

¹³ UDT prócz zadań ustawowych w zakresie czynności dozoru technicznego, prowadzi na zasadach wolnorynkowych wspieranie przedsiębiorców w zakresie szeroko pojętego bezpieczeństwa technicznego, zgodnie z zakresem działalności UDT wynikającym z przepisów ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz.U. z 2015 r. poz. 1125) i statutem UDT nadanym rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 16 maja 2014 r. w sprawie nadania statutu Urzędowi Dozoru Technicznego (Dz.U. poz. 682).

¹⁴ Przychody netto ze sprzedaży produktów wyniosły 401 795 tys. zł i zostały pomniejszone o kwotę 1 992 tys. zł z tytułu zmiany stanu produktów (koszty utworzenia rezerw na świadczenia emerytalne, nagrody jubileuszowe oraz odpis na ZFŚS).

¹⁵ Dz.U. poz. 1675.

¹⁶ Z dnia 8 kwietnia 2016 r.

skano w 2015 r. kwotę 4 119 tys. zł. Umorzono należności w kwocie 1 649,3 tys. zł (głównie z powodu postanowień komorników o bezskutecznej egzekucji).

(dowód: akta kontroli str. 169-207, 215, 216, 239-252)

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania UDT związane z gromadzeniem przychodów.

4.2. Wysokość i struktura kosztów

**Opis stanu
faktycznego**

W planie finansowym, stanowiącym załącznik do *ustawy budżetowej*, ustalono koszty Urzędu w wysokości 340 351 tys. zł. Faktyczne koszty wyniosły 318 570 tys. zł, co stanowiło 93,6% planu. W porównaniu z 2014 r. koszty były wyższe o 1 888 tys. zł, tj. o 0,6%. Koszty stanowiły: wynagrodzenia 191 440 tys. zł (99,8% planu), składki 34 002 tys. zł (98,2%), pozostałe koszty funkcjonowania (w tym m.in. koszty: podróży służbowych i zagranicznych, szkoleń zewnętrznych, usług medycznych) – 37 091 tys. zł (91,4%), pozostałe usługi obce – 17 395 tys. zł (70,4%), amortyzacja – 13 760 tys. zł (72,3%), zużycie materiałów i energii – 10 101 tys. zł (78,8%), pozostałe koszty (koszty finansowe oraz pozostałe koszty operacyjne) – 9 193 tys. zł (110,1%), remonty – 3 095 tys. zł (53,5%) oraz podatki – 2 493 tys. zł (91,8%).

Na niższe wykonanie pozostałych kosztów funkcjonowania wpływ miały przede wszystkim niższe o:

- 1 328 tys. zł koszty szkoleń zewnętrznych,
- 1 083 tys. zł koszty delegacji,
- 451 tys. zł koszty usług i materiałów medycznych,
- 402 tys. zł koszty zakupu usług i materiałów na rzecz pracowników.

Na niższe wykonanie planu kosztów pozostałych usług obcych wpływ miało głównie ograniczenie kosztów: usług informatycznych (o 2 540 tys. zł), usług pocztowych, kurierskich i wysyłkowych (o 1 421 tys. zł), usług związanych z cateringiem i wynajmem wyposażenia (o 864 tys. zł), usług telekomunikacyjnych (o 674 tys. zł) oraz usług popularyzacyjnych (o 652 tys. zł).

Na wydatki majątkowe przeznaczono 20 388 tys. zł, tj. 65,5% planu (31 110 tys. zł). Na niepełną realizację wydatków majątkowych wpływ miało m.in.: wstrzymanie budowy nowej siedziby oddziału terenowego w Warszawie, wcześniejsze zakończenie budowy siedziby oddziału terenowego w Bydgoszczy, w związku z czym większe niż przewidywano środki wydatkowano w 2014 r. oraz przesunięcie części dostaw wyposażenia pomiarowo-badawczego na rok 2016 i dokonanie płatności w 2016 r. za zakupy dostarczone na koniec 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 145-211)

**Ustalone
nieprawidłowości**

Nieuzasadnione wydatki dla członków Kolegium UDT

W §4 ust. 2 Statutu UDT zapisano, że Kolegium UDT jest organem opiniotwórczo-doradczym Prezesa UDT w zakresie przygotowywania projektów rozwiązań służących realizacji oraz zwiększeniu efektywności i jakości działań UDT, określonych w art. 37 *ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym*¹⁷. Zgodnie z §10 Regulaminu Kolegium UDT, członkom Kolegium, którzy nie są pracownikami UDT, przysługuje wynagrodzenie na zasadach i w wysokości ustalonej w umowach cywilnoprawnych. Spośród 9 członków Kolegium UDT, którzy nie są pracownikami UDT,

¹⁷ Dz.U z 2015 r., poz. 1125.

ośmiu¹⁸ podpisało z UDT umowy zlecenia, w których zobowiązali się do wykonywania prac związanych z udziałem w posiedzeniach Kolegium UDT, w szczególności do uczestniczenia w posiedzeniach Kolegium¹⁹. Zgodnie z §4 zawartych umów zleceń wynagrodzenie przysługiwało w przypadku zrealizowania w danym miesiącu przedmiotu umowy, a maksymalna kwota wynagrodzenia nie mogła przekroczyć kwoty 22 687,50 zł²⁰ rocznie i nie musiała być w pełni wykorzystana.

Dyrektor Biura Prezesa²¹ dokonała odbioru pracy i stwierdziła wykonanie przedmiotu umowy także w przypadku dwóch osób, które nie uczestniczyły w poszczególnych miesiącach²² w posiedzeniach Kolegium UDT, a mimo to przedłożyły rachunki za wykonanie prac związanych z udziałem w tych posiedzeniach. Wydatki poniesione z tego tytułu wyniosły 10 312,50 zł i w ocenie NIK zostały poniesione niezasadnie. Z wyjaśnień²³ Dyrektora Biura Prezesa wynika, iż katalog zadań wskazany w umowie ma charakter przykładowy i dla prawidłowego funkcjonowania umowy nie było konieczne spełnienie wszystkich form aktywności.

W ocenie NIK wyjaśnienia te nie zasługują na uwzględnienie w związku z faktem, że zakres zadań objętych umową został tak określony, że potwierdzenie uczestnictwa członka Kolegium na posiedzeniu w danym miesiącu jest jedyną mierzalną formą jego zaangażowania w realizację umowy. Potwierdzają to kwoty wynagrodzeń przyznanych w jednakowej wysokości członkom Kolegium uczestniczącym i nieuczestniczącym w posiedzeniach w poszczególnych miesiącach.

Wskazać również należy, że katalog zadań określony w Regulaminie Kolegium UDT jest znacznie szerszy niż określony w zawartych umowach cywilnoprawnych. Należy do nich m.in.: przygotowanie i przedkładanie Prezesowi UDT propozycji projektów zawierających rozwiązania służące osiągnięciu priorytetów działania UDT oraz wpływających na zwiększenie efektywności wykonywania zadań przez UDT, wykonywanie analiz w celu wskazywania propozycji rozwoju, a także wskazywania obszarów nakierowanych na obecne oraz potencjalne potrzeby UDT w zakresie współpracy na rzecz bezpieczeństwa technicznego państwa. Kolegium ma prawo do wyrażania swojego stanowiska w postaci uchwał (§7 pkt 4 Regulaminu Kolegium).

Z wyjaśnień²⁴ Przewodniczącego Kolegium UDT wynika natomiast, że Kolegium nie zajmowało się przytoczonymi wyżej zadaniami i w 2015 r. nie podjęło żadnych uchwał.

W ocenie NIK, może to wskazywać na niewłaściwe i zbyt obszerne określenie przez Prezesa UDT zadań dla Kolegium, co w konsekwencji może oznaczać, że koszty²⁵ z tytułu umów zawartych w związku z pracami Kolegium są za wysokie.

(dowód: akta kontroli str. 343 - 407)

4.3. Zobowiązania

Zobowiązania ogółem (w całości niewymagalne), według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r., wyniosły 67 511 tys. zł i były niższe w porównaniu z 2014 r. o 5,7% (71 606 tys. zł). Były to głównie zobowiązania z tytułu podatków i opłat –

¹⁸ Z jednym członkiem Kolegium zawarto umowę o dzieło, w ramach której, poza zobowiązaniem do uczestnictwa w pracach Kolegium UDT, Wykonawca miał przygotować nie mniej niż trzy materiały analityczne dotyczące zakresu działania Kolegium.

¹⁹ Zgodnie z § 1 pkt a zawartych umów zleceń.

²⁰ W przypadku jednego członka Kolegium 24 750 zł.

²¹ Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym UDT do zadań Biura Prezesa należy m.in. realizowanie zadań związanych z zapewnieniem organizacyjnej i technicznej obsługi Kolegium UDT.

²² Jedna osoba za kwiecień, czerwiec i sierpień 2015 r. na łączną kwotę 6 187,50 zł, druga osoba za maj i październik 2015 r. na łączną kwotę 4 125,00 zł.

²³ Z dnia 6 kwietnia 2016 r.

²⁴ Z dnia 8 kwietnia 2016 r.

²⁵ Łączne wydatki UDT na Kolegium UDT w 2015 r. wyniosły 218,3 tys. zł.

34 415 tys. zł, zobowiązania z tytułu funduszy specjalnych – 19 723 tys. zł, dostaw towarów i usług – 6 910 tys. zł oraz ubezpieczeń społecznych – 6 048 tys. zł.

W 74 przypadkach wystąpiły zobowiązania uregulowane po terminie w łącznej wysokości 82,7 tys. zł. We wszystkich sprawach, w których zostały naliczone karne odsetki za nieterminową płatność, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, zostali nimi obciążeni pracownicy UDT, y za wyjątkiem jednego przypadku²⁶.

(dowód: akta kontroli str. 233-238)

4.4. Zatrudnienie i wynagrodzenie

Przeciętne zatrudnienie w 2015 r. wyniosło (w przeliczeniu na pełne etaty) 1668 osób, w tym: 46 członków kierownictwa i 1622 pozostałych pracowników.

Przeciętne wynagrodzenie miesięczne przypadające na etat wyniosło 9 543 zł i było minimalnie wyższe niż w 2014 r. (9 341 zł). Przeciętne wynagrodzenie członka kierownictwa UDT wyniosło 19 288 zł i było wyższe o 0,4% niż w 2014 r., a pozostałych pracowników – 9 265 zł (wyższe odpowiednio o 2,2%).

Na wykonanie Funduszu wynagrodzeń w kwocie 190 993,3 tys. zł składały się: płace zasadnicze w kwocie 103 928,7 tys. zł (54% wykonania Funduszu), nagrody – 45 606,1 tys. zł (24%), premie – 35 910,8 tys. zł (19%), pozostałe składniki w tym: nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne w kwocie 4 129,3 tys. zł (2%), oraz wynagrodzenie chorobowe w kwocie 1 418,4 tys. zł (1%).

Zgodnie z regulaminem premiowania w UDT wysokość premii dla poszczególnych pracowników określana jest wskaźnikiem procentowym od wypłaconych wynagrodzeń. W 2015 r. wysokość premii wyniosła 35% wypłaconego wynagrodzenia zasadniczego za czas efektywnie przepracowany oraz za czas urlopu wypoczynkowego. Łączna wysokość premii w 2015 r. wyniosła 35 910,8 tys. zł, w tym dla pracowników centrali 7 731,7 tys. zł, a dla pracowników oddziałów UDT 28 179,2 tys. zł. Średnia premia dla pracownika centrali w 2015 r. wyniosła 23,1 tys. zł (334 pracowników do premii), a dla pracownika oddziałów UDT 21,7 tys. zł (1300 pracowników).

Na podstawie § 5 ust. 1 *regulaminu wynagradzania pracowników UDT*²⁷ w ramach funduszu wynagrodzeń tworzony jest fundusz nagród z przeznaczeniem na nagrody dla pracowników. W 2015 r. nagrody wypłacono kwartalnie wg list przekazanych przez dyrektorów komórek organizacyjnych i oddziałów terenowych z zaproponowanymi kwotami. Łączna wysokość nagród w 2015 r. wyniosła 45 430,1 tys. zł²⁸, w tym dla pracowników centrali w kwocie 10 317,7 tys. zł, a dla pracowników oddziałów UDT w kwocie 35 112,4 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str.253-309)

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie zwiększenie przychodów i zmniejszenie kosztów z tym związanych, co w konsekwencji skutkowało większymi wpływami do budżetu państwa. Jednocześnie NIK zwraca uwagę na konieczność uściślenia zasad wynagradzania członków Kolegium UDT.

²⁶ W dniu 15 grudnia 2015 r. zostały uregulowane odsetki za lata 2011 – 2014 w wysokości 834 zł dotyczące podatku od nieruchomości UDT zlokalizowanej w Chorzowie. Do wyliczenia kwoty podatku przyjmowano dotychczas powierzchnię wykazaną przez poprzedniego właściciela, która nie była prawidłowa. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego oraz uzyskaniu opinii prawnej uznano powstanie zaległości oraz odsetek za skutek nie wynikający z winy pracownika UDT.

²⁷ Załącznik do zarządzenia nr 3/09 Prezesa UDT z dnia 30 stycznia 2009 r.

²⁸ W kwocie tej znajdują się także nagrody tzw. „jednorazowe” wypłacone na podstawie ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (t.j. Dz. U. 2015 poz. 2099) oraz nagród dla pracowników przechodzących na emeryturę. I tak: Prezes UDT otrzymał nagrodę w wysokości 62,2 tys. zł, wiceprezes 57 tys. zł, a główna księgowa 51,4 tys. zł.

5. Wykonanie zadań

Opis stanu
faktycznego

UDT w 2015 r. realizował w ramach budżetu zadaniowego jedno działanie 6.1.2.4. *Wykonywanie czynności dozoru technicznego oraz zapewnienie i propagowanie bezpieczeństwa urządzeń technicznych*, w ramach zadania 6.1. *Wzrost konkurencyjności gospodarki*, podzadania 6.1.2. *Tworzenie warunków dla funkcjonowania przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem mikro, małych i średnich przedsiębiorstw*. Celem realizacji działania było bezpieczeństwo funkcjonowania urządzeń technicznych, które mogą stwarzać zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego oraz mienia i środowiska. Przyjęty miernik wykonania zadania to wykonanie badań przez UDT mierzone jako wyrażony w procentach *wskaźnik rzeczywistej liczby wykonanych badań w danym roku do planowanej liczby badań na dany rok*. Wartość zakładaną miernika w wysokości 93% wykonano w 94,95%.

UDT terminowo, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym²⁹, zgodnie ze wzorem formularza sprawozdania stanowiącym załącznik nr 2 do w/w rozporządzenia, przedkładał do MG dokumenty informujące o przebiegu realizacji zadań, tj. sprawozdania Rb-BZ2 „Półroczne sprawozdanie z wykonania planu finansowego UDT” i RB-BZ2 „Roczne sprawozdanie z wykonania planu finansowego UDT”.

(dowód: akta kontroli str. 125-144)

6. Wyniki audytu i kontroli wewnętrznych

W 2015 r. przeprowadzono 34 zadania audytowe, w tym 3 zadania zapewniające oraz 31 zadań doradczych. Zalecenia audytu zostały zrealizowane bądź były w trakcie realizacji. W przypadku 18 kontroli sformułowano wnioski i zalecenia, które były w trakcie realizacji bądź zostały zrealizowane. W 2015 r. przeprowadzono m.in. kontrolę „Terminowości regulowania zobowiązań”, w której zalecono wzmocnienie monitoringu Departamentu Finansowo-Księgowego nad terminowością regulowania zobowiązań oraz konieczność bieżącego informowania dyrektorów komórek merytorycznych i oddziałów terenowych o stwierdzonych faktach nieterminowego przekazywania dokumentów księgowych w celu regulowania płatności. Przeprowadzono także kontrolę w zakresie „Prawidłowości stosowania zapisów ustawy Prawo zamówień publicznych dla zamówień i konkursów przeprowadzonych w 2014 r.”, w której zalecono m.in. wzmocnienie systemu monitorowania i oceny stopnia zaawansowania umów w celu zachowania ciągłości realizacji umów w sposób najbardziej efektywny.

W 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przeprowadził w UDT kontrolę „Prawidłowości i rzetelności obliczania składek ZUS”, nie stwierdzając nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 313- 325)

7. Realizacja wniosków pokontrolnych NIK

Opis stanu
faktycznego

W 2013 r. po kontroli „Wykonania planu finansowego UDT w 2012 r.” NIK wniosła o:

- 1) doprowadzenie do ściągnięcia wszystkich możliwych do wyegzekwowania należności z tytułu odsetek od nieterminowych płatności;
- 2) poprawę planowania przychodów i kosztów działalności UDT przez uwzględnienie wszelkich uwarunkowań, które mogą mieć wpływ na poziom przychodów i kosztów;
- 3) zapewnienie poprawnego kwalifikowania wydatków i ich prawidłowego ewidencjonowania w księgach rachunkowych;

²⁹ Dz. U. Nr 298, poz. 1766.

- 4) możliwe szybkie ukończenie prac nad weryfikacją celowości zlecenia prac doradczych oraz kontynuowania umów zawartych w tym zakresie, a także umowy zawartej z agencją pracy tymczasowej;
- 5) zrationalizowanie wydatków na usługi i materiały reklamowe, w szczególności poprzez ograniczenie do niezbędnego minimum zakupu upominków reklamowych;
- 6) rozważenie zmiany cennika usług świadczonych na podstawie ustawy o systemie oceny zgodności w związku ze wzrostem stawki godzinowej stosowanej przy świadczeniu tych usług.

Urząd w sposób następujący realizował wnioski NIK z kontroli „Wykonania planu finansowego UDT w 2012 r.” (numeracja odpowiada numerowi wniosku):

1. UDT w okresie od dnia 19 sierpnia 2013 r. do dnia 15 lutego 2016 r. wysłał 75 635 not odsetkowych od nieuregulowanych należności na łączną kwotę 2 408 tys. zł, z tego rozliczonych zostało 63 258 not na kwotę 1 910 tys. zł. Do postępowania sądowego i komorniczego w latach 2014-2016 skierowanych zostało 3 184 not odsetkowych na łączną kwotę 2 001 tys. zł.
2. W ramach poprawy planowania przychodów i kosztów działalności UDT wprowadzona została procedura budżetowania, rozszerzająca podejście zadaniowe pod względem przypisania odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych za dane rodzaje kosztów i przychodów.
3. Elektroniczny obieg dokumentów kosztowych został wprowadzony w centrali UDT i jest on wdrażany w oddziałach UDT.
4. Rozwiązano umowę z firmą doradzącą UDT w zakresie zamówień publicznych oraz agencją pracy tymczasowej.
5. W ramach racjonalizowania wydatków na usługi i materiały reklamowe dokonano podziału zadań w tym zakresie na Departament Certyfikacji i Oceny Zgodności (zakup usług i materiałów promocyjnych przeznaczonych dla klientów UDT w zakresie usług dobrowolnych) oraz na Biuro Prezesa (zakup materiałów promocyjnych, których celem jest popularyzowanie bezpieczeństwa technicznego). Łączne wydatki na materiały promocyjne w latach 2013-2015 wyniosły 390,6 tys. zł wobec 1 852,3 tys. zł w latach 2009-2012.
6. Zmieniono cennik opłat za czynności wykonywane przez UDT w ramach działalności UDT-CERT; ostatnia aktualizacja obowiązuje od dnia 23 grudnia 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 310- 312)

**Ocena
częstkowa**

Wyniki niniejszej kontroli budżetowej upoważniają do wyrażenia oceny, że UDT podjęło skuteczne działania w celu realizacji powyższych wniosków pokontrolnych.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁰, wnosi o:

- 1) dokonanie analizy zadań nałożonych na Kolegium UDT w celu ich zoptymalizowania,
- 2) rozważenie zasadności zmiany zasad wynagradzania członków Kolegium UDT.

³⁰ Dz. U. z 2012 r., poz. 82.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo
zgłoszenia za-
strzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 *ustawy o NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek poin-
formowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 *ustawy o NIK* proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 13 czerwca 2016 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji

Dyrektor
/-/ Sławomir Grzelak

.....
podpis